अखण्डमण्डलाधीश (akhaṇḍamaṇḍalādhīśa) *m.* the lord of the whole province श्रीधान्याङ्कपुराधीशः केतराज इति श्रुतः । अखण्डमण्डलाधीशो राजासीद्राजशेखरः El. iii. 98. 50.

अखण्डमण्डूरकुल (akhaṇḍa-maṇḍūrakula) *n.* whole mass of iron-rust अखण्डमण्डूरकुलमिव मनुष्यरूपेण परिणतम् YaśasCam. ii. 44. 4.

अखण्डमहिमन् (akhaṇḍa-mahiman) *adj.* whose greatness is not destroyed प्रलयेऽप्यखण्डमहिमा शम्भोः प्रसादादहम् SamudraMa. 3. 10.

अखण्डमहिमोदय (akhaṇḍa-mahimodaya) *adj.* rise of whose greatness is unhindered ययौ स्वयंवरं पाण्डुरखण्डमहिमोदयः PāṇḍaC. 4. 146.

अखण्डमहीमण्डल (akhaṇḍa-mahīmaṇḍala) *n.* the whole sphere of the earth अखण्डमहीमण्डलसाम्राज्यलाभमिव तनयलाभमवगच्छता…आनन्दरङ्ग-महीपतिना ĀnandRa. 6. 4(2); 7. 56(? 57) (10)

अखण्डमाणिक्य (akhaṇḍa-māṇikya) *n.* unbroken (single) ruby माणिक्यमुकुटम् अखण्डमाणिक्येन निर्मितं मुकुटम् LalitāSaBh. 36. 19 (*on* 68)

अखण्डमान (akhaṇḍa-māna) *adj.* of unimpeachable honour अखण्डमानो मनुजेश्वराणाम्… । दिशो यशोभिः…चकार राजा रजतावदाताः JānaHa. 1. 13.

अखण्डमान्मथ (akhaṇḍa-mānmatha) *n.* uninterrupted amorous act(s) अखण्डमान्मथप्रथमोपदेशगुरु भङ्गुरभ्रुवः । …मधु कर्तुमीषुरधरामृतातिथिम् SrīKaC. 14. 1.

अखण्डमायोपहितत्व (akhaṇḍamāyopahita-tva) *n.* the state of being conditioned by the nescience in its entirety अखण्डमायोपहितत्वस्यैव व्यावर्तकत्वात् AdvaiSi. 742. 11.

अखण्डमुख्यतात्पर्यकत्व (akhaṇḍamukhyatātparyaka-tva) *n.* the state of having the indivisible (Supreme) as the chief import अखण्डमुख्यतात्पर्यकत्वं वेदान्तसामान्य एव मयोच्यते LaCandr. 688. 41.

अखण्डमूर्ति (akhaṇḍa-mūrti) *adj.* having indivisible (i. e. full) form वक्त्रेण त्वमपाहरः शशधरस्याखण्डमूर्तेः श्रियम् PārśvanāSta. 13.

अखण्डमूर्धन्य (akhaṇḍa-mūrdhanya) *m.* the best of those (whose vows i. e. *brahmacarya* etc. are) not violated अखण्डमूर्धन्यकपालमाहुः संसिद्धिदं साधकपुंगवेभ्यः S'aṅkaDigVi.(Mā.) 11. 23.

अखण्डयत् (a-khaṇḍayat) *adj.* **A** not spoiling नापि तस्योपलभ्यात्मनः किंचिदुपलम्भावरणं संभवति । तस्य सतोऽपि तदात्मानमखण्डयतः सामर्थ्या(? र्थ्य)तिरस्कारायोगात् PramāVāSvopVr. 87. 3; **B** not rejecting तस्य च प्रणयमनुरूपमखण्डयन्तः…ऐक्षन्त…कुमाराः AvantiKa. 226. 11; **C** not lessening दृढतरोपजातजङ्घाजाड्याप्यखण्डयन्ती गतिवरां क्षणेनैवातिदूरमव्रजम् TilaMañ. 303. 14; **D** not changing आर्तवे तु पुनः सर्वा उपगम्याः प्रिया इव । …उदग्गच्छेदनेनैव विधिना नित्यमार्तवे । तुल्यवृत्तिर्यथाकालं स्वं स्वं वासमखण्डयन् BhaviP. 29A. 2 (i. 8. 41); **E** not impeding व्यभिचारादेः सद्धेतौ सिद्धिमखण्डयतश्च हेत्वाभासत्वाभावात् TattvCin. ii(1). 913. 2.

अखण्डयशस् (akhaṇḍa-yaśas) *adj.* **A** whose glory is undiminished, of unsullied fame सुन्दरस्त्रीदमनेऽप्यखण्डयशसो लोके महान्तो हि ते UttaRāC. 5. 35; SaraKaṇṭhā. 588. 20; AuciViCa. 16. (100); **B** of constant fame तेन क्ष्मामण्डलेऽखण्डयशसा पुण्यकर्मणा । विहारः…निर्मितः RājTa.(Ka.) 1. 94.

अखण्डयौवनतनु (akhaṇḍayauvana-tanu) *adj.* whose form is ever youthful आसंसारमखण्डयौवनतनोरक्षीणपक्षस्य च क्षेत्रज्ञक्षितिनायकस्य रिपवः कुत्रोपजापः कृतः AmṛUda. 1. 9.

अखण्डरक्तविच्छर्द (akhaṇḍa-raktavicchard) *adj.* dripping blood constantly मुण्डमण्डलैः । अखण्डरक्तविच्छर्दैर्बिभ्रत्यो वक्षसि स्रजः । सहस्रं देवताः BrahmāṇḍP. iii. 20. 66.

अखण्डरजतत्व (akhaṇḍa-rajatatva) *n.* different silverness (i. e. silverness different from the *vyāvahārika*) अखण्डरजतत्वादेरुत्पत्तौ तस्य पूर्वमननुभूतत्वेन पूर्वानुभूतरजतत्वादिप्रकारकप्रवृत्त्यादिकार्यस्य भ्रमस्थलेऽनुपपत्तेः (comm. अखण्डेति अतिरिक्तेत्यर्थः) LaCandr. 45. 9.

अखण्डरूप (akhaṇḍa-rūpa) *adj.* [*f.* -ā] **A** of complete or perfect form संपूर्णतराण्यखण्डरूपाणि Sphuṭā. 104. 6 (*on* 3. 97); **B** whose form is without limitations ते यान्ति तत्पदसरोजमखण्डरूपम् LakṣmīNṛSt. 17; संविदश्चाखण्डरूपायाः कथं संकोचकारणत्वातन्त्र्यं मायापरपर्यायं विना ParāTri. (comm.) 140. 13; त्यक्ताखिलोपाधिरखण्डरूपः पूर्णात्मना यः स्थित एष मुक्तः ViveCū. 340; सर्वसिद्धिकृत् । देव्यास्त्वखण्डरूपायाः स्तवनम् NityoNi. 58. 18 = TantrRā. 2. 100; **C** of indivisible form त्रैधं जनः शंसति वर्तमानं भूतं भविष्यन्तमहं पुनस्त्वाम् । ऐकध्यमापन्नमखण्डरूपमाधारमेषां जगतामवैमि(? मि) Jīvān. 299. 3; प्रतिपदमर्थविशेषाज्ञानेऽप्यास्तामखण्डवाक्यस्य । अर्थोऽप्यखण्डरूपो विशिष्टमतिरिक्तमिति हि सिद्धान्तः VarivaRaha. 152; *n.* **1** form or nature without limitations श्रुतेश्च तात्पर्यमखण्डरूपे परे पुरस्तादुपवर्णितं च SaṁkṣeS'ā. 3. 283 (ii. 311. 16); तमेवाखण्डरूपेण सर्वजीवैक्यभावनविशेषेण ध्यान(? य)तोऽस्य साक्षान्मुक्तिरिहैव S'aṅka-Vi.(Ā.) 165. 12; मुख्यस्याप्यखण्डरूपस्य वागतीतत्वेन साक्षात्स्तोतुमशक्यत्वात् SetuBa. 8. 8; **ii** one indivisible form, one without a second एकपदमखण्डरूपकेवलार्थकम् GuruCandr. i. 487. 24.

अखण्डरूपक (akhaṇḍarūpa-ka) *adj.* possessing a complete form अखण्डैकरसं स्थूलं सूक्ष्मं चाखण्डरूपकम् TejoBiU. 2. 11.

अखण्डरूपब्रह्मज्ञान (akhaṇḍarūpa-brahmajñāna) *n.* consciousness which is (itself) Brahman which is attributeless ज्ञानत्वं किं जातिविशेषो वा । नाद्यः ।…अखण्डरूपब्रह्मज्ञाने तदयोगात् (LaCandr. निर्धर्मकैकव्यक्तिरूपब्रह्मेत्यर्थः) AdvaiSi. 750. 6.

अखण्डरूपस्थिति (akhaṇḍarūpa-sthiti) *f.* existence in the unlimited form (i. e. Supreme Brahman) अखण्डरूपस्थितिरेव मोक्षः ViveCū. 480.

अखण्डरोचिस् (akhaṇḍa-rocis) *adj.* (the moon) whose lustre is unimpeded (i. e. who has very brilliant lustre) खण्डमण्डलमखण्डरोचिषः… । रोचते स्म रचिताञ्जनाक्षरं जैत्रपत्रमिव पुष्पपत्रिणः Surath. 6. 43.

अखण्डर्क्ष (akhaṇḍarkṣa) *adj.* (the day) with one undivided (whole) asterism अखण्डर्क्षे सुलग्नादौ चुल्लीं कृत्वानुमारुतम् । तत्रेष्टकास्ताः संदध्यात् ĪśānS'iPa. ii. 33. 41.

अखण्डलक्षण (akhaṇḍa-lakṣaṇa) *n.* **1** a common characteristic इह लोके…विविधलक्षणानाम्…चेतनाचेतनमूर्तामूर्तपदार्थानाम्…एकमखण्डलक्षणं भवति TātpaVr. 130. 15; **2** the definition of the impartite (Brahman) न चाखण्डलक्षणवाक्यत्वं हेतुः असिद्धेः Nyāyāmṛ. 436B. 8.

अखण्डलक्षणा (akhaṇḍa-lakṣaṇā) *f.* the secondary signification with a sense unconnected with the sense of the adjoining word सिद्धेऽखण्डतात्पर्ये तन्निर्वाहाय अखण्डलक्षणया मानान्तराविरोधः GuruCandr. i. 326. 16; i. 327. 16.

अखण्डलचण्डभानु (akhaṇḍala-caṇḍabhānu) *m.* the entire (i. e. the very vast) sun आक्रम्य मण्डलमखण्डलचण्डभानोः BhaviP. 876B. 16 (iv. 187. 13)

अखण्डवपुस् (akhaṇḍa-vapus) *adj.* having the full (i. e. perfect) body समपादि भगवानखण्डवपुः TīrthaKa. 58. 11.

अखण्डवस्तु (akhaṇḍa-vastu) *n.* the indivisible entity (like the Supreme Spirit) नाखण्डवस्तुविषया वचसः प्रवृत्तिर्लोकेऽपि दृष्टिपथमापतिता SaṁkṣeS'ā. 1. 103 (i. 92. 11); अखण्डवस्तुविषयः शब्दान्वयो दर्शितः (वेदान्तानाम्) SaṁkṣeS'ā. 1. 216 (i. 168. 16); ऐदंपर्यमखण्डवस्तुविषयं वेदान्तवाक्यस्य… वर्णितम् SaṁkṣeS'ā. 3. 2 (ii. 147. 21); न च मूलाज्ञानविषयतया घटादेः साक्षिविषयता, तस्याखण्डवस्तुविषयत्वेन घटचैतन्याविषयत्वात् SiddhāTa. 54. 20.

अखण्डवस्तुस्वरूप (akhaṇḍavastu-svarūpa) *n.* the form of the indivisible entity अखण्डवस्तुस्वरूपे (? स्वरूपपरत्वे) तु वाक्यस्य पदानां स्वार्थपरित्यागेन लक्षणादोषोऽवर्जनीयः NītiMā. 19. 1.

अखण्डवस्त्वनवलम्बन (akhaṇḍavastv-anavalambana) *n.* not resting upon the absolute entity; non-manifestation of the Supreme Being लयस्तावदखण्डवस्त्वनवलम्बनेन चित्तवृत्तेर्निद्रा VedāntSā.(Sa.) 31. 16 (comm. आलस्येन चित्तवृत्तेः…प्रत्यगात्मस्वरूपानवभासनात् वृत्तेः स्तब्धीभावलक्षणनिद्रारूपः); चित्तवृत्ते रागादिवासनया स्तब्धीभावात् अखण्डवस्त्वनवलम्बनं कषायः VedāntSā.(Sa.) 32. 2.

अखण्डवाक्य (akhaṇḍa-vākya) *n.* impartite or indivisible sentence अखण्डवाक्यवाक्यार्थयोरर्थापत्त्या वाच्यवाचकभावलक्षणं संबन्धमवधार्य KāvyPra. 221. 3; प्रतिपदमर्थविशेषाज्ञानेऽप्यास्तामखण्डवाक्यस्य । अर्थोऽप्यखण्डरूपो विशिष्टमतिरिक्तमिति हि सिद्धान्तः VarivaRaha. 151.

अखण्डवाक्यस्फोट (akhaṇḍavākya-sphoṭa) *m.* the underlying power that conveys the meaning of an unsegmented sentence कृष्णेहि रक्षैनमित्यादौ वाक्येऽशविभागाभावात् … वाक्यस्यैव विशिष्टार्थे शक्तिरिति वाक्यस्फोटः । स द्विविधः सखण्डवाक्यस्फोटोऽखण्डवाक्यस्फोटश्च BhaṭṭCin. i. 61. 22 (*on* i. 1. 4); VaiyāBhū. 236. 4 (*on* 59)

अखण्डवाक्यस्मृति (akhaṇḍavākya-smṛti) *f.* recollection of an impartite sentence (अखण्डवाक्यार्थे) मध्यमवृद्धव्यवहारदर्शनमात्रस्याखण्डवाक्यानुभूतेर्व्यवधानात्, अनुभूतेश्च मध्यमवृद्धव्यवहारे तत्कृतसंस्कारोद्बोधात् अखण्डवाक्यस्मृतिरयत्नमेव जायते Bhāsk. i. 286. 14 (*on* i. 5. 19)

अखण्डवाक्यस्वीकार (akhaṇḍavākya-svīkāra) *m.* acceptance of an unsegmented sentence आनुपूर्वीविशेषविशिष्टानामेव वर्णपदादीनां वाक्यत्वोपपत्तौ अखण्डवाक्यस्वीकारे प्रमाणाभावात् MīmāKau. i. 120. 4 (*on* i. 3. 24)

अखण्डवाक्यानुभूति (akhaṇḍavākyānubhūti) *f.* understanding of the whole or indivisible sentence अखण्डवाक्यार्थे…मध्यमवृद्धव्यवहारदर्शनमात्रस्याखण्डवाक्यानुभूतेर्व्यवधानात् Bhāsk. i. 286. 13 (*on* i. 5. 19)